

Visitationstal i Gamla Uppsala församling 2 mars 2025

Ärkebiskop Martin Modéus

1 Inledning

Kära vänner! Att få besöka Gamla Uppsala församling är en fröjd. Dagarna här har fyllts av ett delande av liv – insikter, funderingar, inspiration, skratt, berättelser och engagemang. Vi har fått träffa församlingsbor i alla åldrar, ideella, förtroendevalda och anställda.

Vi har varit på upptäcktsfärd i församlingens geografiska område och i era särskilda ansvarsområden. Den färden har innefattat möten med barn i Öppna förskolan, barnkörerna i Tunaberg och deras föräldrar. Vi har även besökt grupper för Unga vuxna, Unga ledare i konfirmandverksamheten och Öppen kyrka i Lötenkyrkan.

Samtal har förts om Gamla Uppsala kyrka som besöksmål, om musikverksamheten och om ideellt engagemang. Vi har fått hälsa på hos Lötenträffen, och vi har också fått se hur ni är församling tillsammans med andra som bär det goda livet i er miljö. Som vid mötet med områdesgruppen i Löten, på Garnisonen och med företrädare för Destination Uppsala.

Vi har fått möta hela arbetslaget och även er i vigningstjänst liksom församlingsrådet och missionsföreningens styrelse.

Vi har lärt känna de verksamheter som Gamla Uppsala församling ansvarar för till förmån för alla församlingar i Uppsala pastorat – konfirmandverksamheten, hållbarhetsarbetet, FUNKA och den teckenspråkiga verksamheten.

Bön och andakt har skapat puls i ett innehållsrikt program, och det är viktigt. Jag är förstås glad att vi har fått be i församlingens alla kyrkor: Tunaberg, Gamla Uppsala och Löten.

Jag vill framföra ett stort tack till er alla. Tack till alla som vi mött i samtal och i gudstjänst. Tack till alla som möjliggjort dessa dagar i noggrann planering och fix inför, under och efter visitationens olika programpunkter.

Tack för er gästfrihet, för att ni är en församling med hemkänsla. Det märks i bemötandet och i miljöerna att människor trivs. Det syns att de lokaler som hör till församlingen är tänkta för att välkomna. Det är det vackraste man kan säga om rum och miljöer. Varmt tack till er som håller efter och städar, har vaktmästarsysslor och ansvarar för fastigheterna. Ni gör ett fint arbete, som öppnar församlingens välkomnande famn.

Tillsammans har vi utforskat olika perspektiv kring församlingsliv, för att få fatt på bilden av vad det innebär att vara kyrka just här.

Utforskandet har utgått från visitationens tema, som varit: *Fastän många en enda kropp, som tar steg på vägen, mot en framtid och ett hopp*. Utifrån dessa ord har vi samtalat om församlingens olika uttryckssätt, om framtiden och om hur vi formar den genom våra vägval.

För mig bidrar ert tema till att skapa bilder av vad det kan vara att vara kyrka och församling, det som teologerna kallar för *ecklesiologi*, alltså kyrkosyn.

Eftersom jag tycker om att fotografera får väl detta tal bli som att dela med mig lite av mitt minnes fotoalbum. Där har det fyllts på med intryck kring frågor om kyrka och församlingsliv, och framför allt: var Guds ljus blir synligt här. När vi är uppmärksamma på vad Anden försöker visa oss, så växer visionerna som ger vår längtan riktning.

2 Fastän många en enda kropp...

Fastän många en enda kropp... De orden sägs i varje mässa när brödet bryts i nattvarden, och nu ser jag det brutna brödet framför mig. Detta får bli första avdelningen i det här talet.

Orden och bilden påminner om att vi hör ihop. Kyrkan är som en kropp med många delar, eller som vi hörde i tisdagens predikan, som ett pussel där alla bitar behövs.

När Jesus svarade på vad som är viktigast i livet, pekade han på dimensioner av relation: *Du ska älska Gud över allting och medmänniskan som dig själv*, sa han. De orden berättar om livets tre grundrelationer: relationen till Gud som är och andas i allt, relationen till medmänniska-och-skapelse, utan att skilja dem åt, eftersom människan är en del av skapelsen, och relationen till mig själv.

Allt mänskligt liv levs i relationer. Alla har vi en relation till varandra och till skapelsen. Varje person har också ett förhållande till sitt eget inre, och om vi tror att alla människor är skapade av Gud så innebär det att alla, utan undantag, också har en historia tillsammans med Gud. Vi är del av ett samhälle fullt av människor som på olika sätt har relationer till Gud – och därför har något att berätta om Gud.

Därför bejakar vi att alla goda krafter, bekännande eller inte, hör samman. Vi bygger tillsammans Guds goda värld. Som kristen menar jag att för att göra detta så behöver vi stå så nära Jesus att vi ser det Jesus ser för att kunna göra det han gör och säga det han säger.

Därför ser jag två viktiga perspektiv att värna. Det ena handlar om att kyrkans organisation behöver formas på sådana sätt *att de kyrkotillhöriga tas tillvara som bärare av kyrkan*. Vi har ju sedan rätt länge en kyrka som vilat tungt på anställda, och det har vi gjort för att vi varit en rik kyrka, som velat ge tillbaka genom god verksamhet. De anställda är en välsignelse, men i dag behöver vi bredda bärandet.

Det andra är en uppmaning till var och en av oss: *Upptäck att du är kyrkan*, just så som du är och i de sammanhang där du befinner dig. Där påminner vi varandra om att Gud inte skapat oss till att vara kyrkliga, utan till att vara mänskliga. Att vara kyrkotillhörig kan ta sig varierande uttryck. Vi bär med oss olika livserfarenheter, vilket formar vår gudsrelation och våra sätt att visa på den. Tillsammans skapar vi en god helhet.

2.1 Bygga församlingen

Visitationen har rymt många spännande samtal om vad detta ”tillsammans” kan innebära här hos er. Hur lever vi tillsammans i församlingen? Hur bygger vi församling i mångfald?

Ett exempel på hur vi utforskade detta är det öppna kvällsamtalet med många intresserade, från olika håll. Vi möttes tillsammans med en del av er som inför visitationen bidragit med era tankar och reflektioner i samtalsprojektet som kallades *20 grupper*. Ett tecken på församlingens kraft är att det blev 32 grupper.

I Svenska kyrkan är det kyrkan som bär tron. Individen är välkommen att göra sin livsresa, att bidra med det man har och be om det som kan behövas. Därför är öppenheten, och möjligheten att komma och gå, viktig i Svenska kyrkans sätt att vara kyrka i det här landet.

Svenska kyrkan är en frimodig kristen kyrka, med Jesustro och bön, trosvisshet och beännelseglädje – men vi avkräver inte varje enskild medlem en färdig tro. Man kan som sagt göra sin resa i liv och tro på den stadiga grund som är Svenska kyrkan. Jag är oerhört glad och stolt över vår kyrka.

Samtidigt måste det ju finnas något att komma till, och det behöver bäras av människor. Det skapar ni synligt här, genom kyrkliga handlingar, bön och gudstjänstliv, vänskapens diakoni, samhällsengagemang och genom att skapa öppna samlingsplatser i vardagen.

För att detta ska fungera förutsätter det förstås bidrag från många ideella. Att tillsammans vara församling innebär att vi både bejaktar och gläds åt att människor söker kyrkan när man behöver den och att församling är något vi skapar och delar med varandra. Jag återkommer strax till detta.

Med glimten i ögat kan detta sammanfattas med hjälp av budskapet som någon tejpat upp på toaletten i Tunabergskyrkan: *Om ljuset slocknar, vifta med händerna*. Här lämnas ingen ensam att söka efter ljus. Nej, här ges stöd i hur var och en kan hitta ljus, oavsett om det handlar om taklampan eller om Kristi ljus som ger hopp i våra liv. Vifta med händerna till bön, lovsång, till en kram eller till diakoni. Bär ljus till varandra!

Ni som är anställda har ett viktigt uppdrag, och kärnan i framtidens anställdskap i Svenska kyrkan tror jag kan sammanfattas i ordet *möjliggörare*.

2.2 Konfirmandarbetet

I Gamla Uppsala församling syns detta i exempelvis konfirmandverksamheten, där ett antal anställda arbetar med konfirmandsamordning och strukturer, med ramar och pedagogiska upplägg för hela Svenska kyrkan i Uppsala. Och förstås med kärnan i undervisningsuppdraget. Så skapas rymd för ideellt engagemang bland unga ledare och viktiga möjligheter för alla som vill konfirmeras.

Det här är ett klokt sätt att arbeta, och framför allt så uppfattar jag att ni gör det med en klar blick för det som jag tror är så viktigt: att allt konfirmandarbete på något sätt har en lokal förankring.

Även om konfirmanden väljer att åka tvärs över staden så finns det en plats som han eller hon kan kalla ”min kyrka”, där det finns unga och gamla som det går att bli vän med, som det går att dela tro och liv med, för trygghet och växande.

Vi har talat om att det finns utvecklingsmöjligheter i det sätt ni arbetar med unga ledare och vilka övergripande mål som konfirmandarbetet ska ha på längre sikt. Men oavsett vilken typ av konfirmandgrupp en ung människa konfirmeras i så måste den finnas i ett relationellt församlingssammanhang där det går att fortsätta sin resa med Jesus.

2.3 Mångfaldens styrka

Gamla Uppsala församling visar vad det kan innebära att vara församling i det lokala på ett sätt som är öppet för den mänskliga mångfalden, och det är inte minst viktigt när så många kommer till oss från olika sammanhang. Ni värnar mångfaldens styrka.

Församlingar kan, får och bör se olika ut i olika sammanhang. Det gäller allt från era olika gemenskapsverksamheters profiler till hur gudstjänsterna utformas, hela tiden med fokus på vad som är värdefullt för dem som sammanhanget vänder sig till, och som är med och bär det.

Ni har här en mångfald av sammanhang som är tydligt lokalt präglade i sina uttryckssätt. Här lever olika teologier och olika synsätt. Vi kan stå långt ifrån varandra i teologi, men ändå stå nära varandra i bön. Vi kan vara sakligt oense, och ändå bejaka varandra som syskon i Kristus.

För min del och utifrån mina perspektiv är jag glad över det arbete som bedrivs för att än mer öppna upp för olikhet och bejakelse av människors rätt att få vara sig själva. Hos er finns ett inkluderande arbetssätt som bjuder in brett och generöst. Det har benämnts många gånger med tacksamhet och lättnad. Jag ser fram emot att följa ert viktiga teologiska arbete, som möjliggör allt från teckenspråkig kyrka och den växande FUNKA-verksamhetens utveckling till er pågående regnbågsnyckelprocess.

FUNKA växer och har en del växtvärk, och teckenspråksarbetet har frågor att brottas med. Arbetet är helt enkelt sårbart när församlingens egna resurser inte räcker till. Hur ser framtida samarbetsformer i vidare kretsar ut?

Här är öppenhet och trygghet avgörande för att bygga tillit, förankrad i människovärde. Ni visar att det är möjligt. Ni är inte rädda för att se verkligheten som den är, säga emot begränsande normer och omfamna det faktum att mångfald är samhällets faktiska normalläge. Ni lever den lutherska folkkyrkliga traditionen, där vi alla kommer och bidrar precis som vi är.

Det är en glädje att höra er berätta om hur människor säger: *här får jag vara mig själv* och *här känner jag att jag är i, i stället för utanför, normen*.

Jag känner tillförsikt och stort förtroende för er som är med och omformar snäva verkligheter till mångfaldiga möjligheter. Det har bäring lokalt liksom i regionala och nationella perspektiv. Och jag uppskattar verkligen er förmåga att hårbärgera en teologisk och kyrkosynsmässig bredd. Det är till gagn för oss alla, en gåva till vår kyrka.

2.4 Organiserade tillsammans

Några ord om organisation och organisationsbygge:

Som många av er vet har jag arbetat som samarbetskyrkopräst i några år, så jag har en inifrån-kärlek till EFS, till glöden i den personliga fromheten och församlingsbyggandet. Jag ser med glädje hur EFS många gåvor får komma Svenska kyrkan till del, och jag hoppas också att det lite mer traditionella folkkyrkoperspektivet kan ge spännande utmaningar in i EFS-sammanhanget. Så ser åtminstone mitt liv ut, där EFS och Svenska kyrkan skapat en liten samarbetskyrka inne i mitt hjärta.

Levande gemenskaper skapas genom mångas bidrag, med liv som främjar hela kyrkan. Då hålls organisationen sund till att stödja ett liv i rörelse. Här finns ett viktigt samspel mellan livet och stödjande system, livsvärld och systemvärld kallar vi dem ibland.

Under visitationen har jag sett hur välfungerande detta är hos er. Frågor om styrning och ledning har dryftats med er som ansvarar för det, och vi har mött Lötenkyrkans styrelse. Organisationsstrukturen i församling och pastorat tas om hand klokt, men visst skav är förstås ändå oundvikligt. Det har ni berättat om under visitationen.

Uppsala pastorat omfattar fem församlingar som samverkar i pastorat med gemensamma administrativa funktioner. I den typen av kyrklig struktur kan det uppstå oklarheter om vem som har tolkningsföreträde när vi ska nå det gemensamma målet. Vem stöttar och vem styr? En växelverkan mellan kollegor med olika kompetenser ger rika möjligheter. Några bygger vägar och strukturer, andra gestaltar och lever de rörliga och brokiga relationer som de helt nödvändiga strukturerna möjliggör.

Det är gott att se och höra att även i de organisatoriska strukturerna tar ni varandras kall som bärare av kyrkan på allvar. Skav löser sig inte av sig självt, men människor kan hitta lösningar, särskilt om viljan finns att se och förstå att vi ser verkligheten ur olika perspektiv och gemensamt söka vägar framåt.

I Gamla Uppsala församling finns styrning och ledning i samverkan, lokalt i det drivna, intresserade och reflekterande församlingsrådet och kyrkorådet för pastoratet, i framtidsblickande beslutsfattande organ under ledning av domprost och kyrkorådets ordförande, med skicklighet och hängivenhet. Ytterligare en nyckelfunktion för att få denna mångfald att blomma och organisationen att flyta på är också den goda församlingsherden. Stöd dem så som de stöder er. Bed för dem liksom de ber för er.

2.5 Levande i det lokala

Som församling lever vi i det nätverk som är det lokala samhället. Här växer och skapas relationer. Tydligt blir det exempelvis i Gamla Uppsala kyrka där generation efter generation mött varandra och Gud, till exempel i kyrkliga handlingar. Vi hade ett mycket givande samtal om kyrkobyggnadens möjlighet att tala flerspråkigt, att beröra många olika sinnen. Det handlade om allt från att gosa med mjukiskatterna i barnhörnan, till musiken och pilgrimsrörelsen.

I visitationens möten har vi träffat många människor och organisationer som delar plats och liv och kärlek till det område som Gamla Uppsala församling omfattar. Ni arbetar tillsammans och nätverken är mycket viktiga. Samtalen har kännetecknats av spänst och uppriktighet i allt från vittnesmål om ungas hälsa till samtal om gemensamma målbilder och kyrkans unika samhällsbidrag. Kyrkan ska ha evangeliskt modiga handlingar och röster.

Gud verkar genom allt gott liv och arbete i världen. En sådan glädje det är att stå i dialog, inte minst i frågor där olika världsåskådningar samsas och brottas. Så lär vi känna den som uppfattar världen annorlunda och förstår lite mer om varför. Det är en fredshandling, med påverkan både lokalt och globalt, att odla det dialogiska perspektivet. Så bygger vi hållbarhet i livets och samhällets alla dimensioner.

Frågor om hållbarhet och fred ställs på sin spets i två speciella ansvarsområden: i den samordnande funktionen för pastoratets hållbarhetsarbete och i församlingens samverkan med

den militära verksamheten vid Uppsala garnison på Ärna. Vi besökte garnisonen och soldathemmet och samtalade med ledning och värnpliktiga.

I samma anda glimmar ljusen i Gamla Uppsala kyrka. Lågmäلت bjuder den lysande jordgloben in till bön. Uppmaningen är: *håll en stund i jorden och be för vår värld*. Det är en händernas bön i kyrkorummet. Så görs också i Garnisonens arbete för att värna freden, och det görs i de lokala vägvalen för att värna skapelsen genom att göra hållbarhetsperspektiven till självklarheter.

3 ... som tar steg på vägen...

Visitationens tema visar att vi är många som rör oss tillsammans. Vi tar gemensamma steg på vägen – som andra delen av visitationens tema handlar om. Viljan till rörelse bygger förstås både på samtidsreflektion och framtidsyftande bilder av hur församlingen ser ut om åtta år då ärkebiskopen visiterar församlingen igen.

När vi vet vart vi vill behöver det också göras. Vi har talat om metoder som fungerar som *kilar*, små åtgärder som kan få stor effekt på sikt.

Ofta tänker vi utveckling som att lägga till något, ofta någon verksamhet. Eller att vi ska försöka hinna med fler uppgifter och tro att vi får mer gjort. Kilen är i stället att identifiera det som kan ha stor effekt med liten insats. Mer gjort med mindre arbete – inte så dumt...

Ett exempel: ett hinder för ökad möjlighet för idealitet kan vara hur vi som anställda tänker om vårt arbete. För att bereda rum för idealiteten behöver vi söka efter hur vi som anställda ska kunna gå från att vara utförare till att bli möjliggörare. En kil skulle kunna vara att ideella får en nyckeltagg till lokalerna. Genom en liten åtgärd får fler möjlighet till delaktighet, människor växer av förtroende och många ges möjlighet att få hemkänsla i lokalerna. En liten, liten sak leder till att kraft bland ideella frigörs.

En lite utmanande fråga kan väl få vara hur ni arbetar systematiskt med att identifiera små kilar som kan åstadkomma mycket.

Men för att kunna välja metod måste vi alltså först göra strategiska vägval, alltså arbeta med de övergripande rikttningsfrågorna.

Jag vill nämna fyra sådana vägval som jag hör att ni redan står i, och som jag gärna vill bejaka.

De två första är satsning på *idealitet* och på *lokal närvaro*. Dem har jag redan talat en del om, men det finns två till, betoning av *lärande och undervisning* och *generationsöverskridande vänskap*. Låt mig få säga några ord om dessa områden.

3.1 Lärande och undervisning

Att lyfta lärande och undervisning är en framtidsfråga. Vi behöver lära oss om kristen tro och öva bön. Och då talar jag inte om någon sorts kyrkliga behov. Människor behöver ”få tag” i den bön man redan bär på. Och kristen tro rymmer oändliga resurser för livet här och nu och för en himmelsk framtid i många perspektiv.

Förr fanns, lite idealiserat uttryckt, tre tydliga sammanhang som hjälpte oss att leva med kristen livshållning. De sammanhangen var *familjen, kyrkan och skolan*.

Människor levde ett familjeliv där bön och kristen livstolkning var självklara delar av vardagen, skolan gav kristen baskunskap, och kyrkan bistod med gudstjänster och riter som röd tråd genom livet. Så ser inte bilden ut i dag. I stället har ansvaret för allt detta landat på kyrka och församlingar, och vi har nog ännu inte riktigt insett vidden av det ansvar vi fått.

Men jag är glad över det jag ser här – och också glad över att ni arbetar vidare med detta.

Några exempel är att jag blev berörd av mötet med barnkörsbarnen och deras föräldrar i Tunaberg, som sa att musiken öppnar upp för hela familjen och öppnar dörren in i församlingslivet. På samma sätt är det med söndagsskolan i Löten. Genom att gå tillsammans med barnen öppnas vägar till lärande och undervisning för hela familjen. Konfirmandarbetet ökar och unga-ledar-verksamheten blomstrar. Här finns så mycket gott att bygga vidare på.

Mycket av lärande handlar om att ta del av varandras perspektiv. En jordnära bild för detta finns här i Lötenkyrkan, i trappan ned till källaren. Där finns dubbla ledstänger som är placerade i olika höjd, för långa och korta. Det går att se en trappa, men ni ser människorna som tillsammans vill röra sig mellan våningarna, för förtroliga samtal, sköna häng, beslutsfattande möten, scoutäventyr, söndagsskolebus och mycket annat. Ni ser varandras olikhet och tar vara på den. Också i samtal och erfarenhetsdelande och bön kan vi tänka så.

3.2 Generationsöverskridande vänskap

Det fjärde perspektivet av strategisk betydelse är värdet av *generationsöverskridande möten*. Jag vill uppmuntra er att undersöka hur ni skapar plats för vänskap mellan gammal och ung.

Det är lätt hänt att hamna i sammanhang med andra i samma ålder, och det är ju inget fel i det, men när man växer ur sin ungdomsgrupp så kan det vara svårt att hitta något annat. Och så lämnar man kyrkan i stället för att utvecklas i sin tillhörighet.

Ni har mycket fin och välfungerande verksamhet. Det är en styrka och en förutsättning för att ta ytterligare steg och utforska de generationsöverskridande möjligheterna. Här finns potential för barn att få vuxna vänner, här kan relationer skapas som bidrar till livgivande utbyten.

Att dela tro och liv, bön och glädje med vänner i andra generationer är en styrka för den personliga växten, men jag tror också att vi här kan se ett av kyrkans kanske viktigaste bidrag till samhällstilliten: att vara en plats där människor utifrån sin olikhet lär sig att uppskatta och bejaka varandra.

Det som någon kallade för kapprummets pedagogik tycks ha god potential här. Vid flera tillfällen under visitationen har personer med olika ärenden i huset krockat och fått sig en pratstund, medan de hjälpts åt att hänga undan tjocka jackor och stoppa vantar i fickor.

Så kan man arbeta medvetet, till exempel genom att försöka skapa sammanhang där vi dukar varannan saft, varannan kaffe. Eller genom att få olika grupper att krocka i köket. Det kan också handla om att någon utövar ”ledarskap i rummet” och aktivt hjälper personer ur olika generationer att lära känna varandra.

Vi såg ett sådant initiativ under visitationens öppna kvällssamtal om svåra livsfrågor och kyrkans roll i oroliga tider. Då lekte och busade scouterna utanför fönstret, där också vi stått

tidigare under kvällen runt en brasa. Det ganska gråhåriga gänget inomhus var snabba att öppna fönstret, och vi ropade: *Ni där ute är ni klara?* Svaret blev förstås: *Jajamensan fattas bara!*

4 ... mot en framtid och ett hopp

Jag uppskattar er nyfikenhet i samtal om verklighetsbilder, nutid, framtid och hopp, och nu är vi i tredje delen av visitationstemat: *...mot en framtid och ett hopp.*

Hade bilderna från veckan funnits i fysisk form, fotograferade för oss att hålla i och studera, så hade vi nu analyserat kontrast, klarhet, färgton och komposition.

Samtidigt är det just det vi gjort. I linje med ert tema har typiska fotograffrågor ställts. Vad ser vi tydligt och vad kan vi ana? Var ligger skärpan? Hur ska vi beskära bilden? Vad vill vi tona ut eller förstärka? Hur landar ljuset? Var framträder inspiration och engagemang?

Ni har en glädje över att vara kyrka, det är så tydligt. Hoppas att ni kan ta fasta på och odla den. Glädjen över vad Gud har givit oss är en god grund för utveckling.

Inför framtiden är min övertygelse att det är viktigt att vi väljer att se det som Gud redan gör, det som Anden försöker visa oss i det vi har. Där vaknar möjligheter, som vi kan ta hand om i sådana förändringsprocesser som behövs. Lyft blicken och se var fälten vitnar till skörd. Var ser vi redan nu att det glittrar i ögonen? Var ser vi redan nu att människor kommer och blir berörda?

Dagen i dag kan ses som ett avslut av visitationen, men också som ett avstamp. Temat som ni valt har en tydlig kärna som handlar om att vara i rörelse. Ni vill hjälpas åt att utvecklas genom att se vad som ska värnas, hitta goda ingångar i förändring och våga testa nytt. Det är inspirerande att ni tillsammans vill navigera i kallelsens många vad, hur och varför.

Under visitationen har vi fått träffa och höra om flera nätverk som är helt avgörande för människor som vistas i församlingen och församlingens närhet. Att vara församling är att vara en del av sitt lokala samhälle. Bejaka allt det goda ni skapar tillsammans redan nu som boende och levande i det gemensamma samhället, i olika organisationer och roller.

Jag ser att det här finns möjlighet att skissa på bilder av kyrkan i framtiden och pröva olika former för det, tillsammans. Hur ser en lokal kyrka ut i städer som växer? Hur ser andlighet ut i föränderliga tider? Ni är väl rustade för att gå djupare in i dessa frågor. Och i de fyra strategiska riktningar som redan är synliga i era arbeten ser jag möjligheter till vidare utveckling.

Vi behöver varandra, och vi behöver våga förnyelse, och vi behöver Gud. Vi återknyter till de tre grundrelationerna – till oss själva, till allt skapat och till Gud. Relationerna hålls ihop i en helhet som jag vill kalla andlighet. Utmaningen är att hålla samman helheten, så att relationerna får växa i samklang med varandra.

Se Gud i livets flöde, och håll i vanan att be. I vardagliga företeelser, att-göra-listor och hastiga möten glimmar gudsnärvaron fram. Fortsätt visa varandra dessa glimtar så som ni visat mig under veckan.

Bön och andakt har skapat puls under visitationen, och det är viktigt. All kyrklig verksamhet ska vara invävd i bön, på samma sätt som en kristen utmaning är att leva i den ständiga börens andning. Att gestalta det i kyrklig verksamhet är att öva sig, och det behöver vi.

Det har funnits så många fina exempel på detta: i tisdagens vardagsgudstjänst *Gud&mat*, i onsdagens veckomässa och i de olika andakterna har ni visat en mångfald av sätt att berätta om Kristus och leva tro. Och vi kan inspireras av barnen i Tunabergs Öppna förskola. Något som fångade min uppmärksamhet i barnens kreativa rum var brevlådan till himlen, där den som vill kan posta sin teckning. Det är bön. Ritandet berättar något för Gud, en ögonblicksbön. Låt börens många språk och oändliga rikedom blomma.

5 Avslutning

För att avrunda; på min fritid så fotograferar jag gärna, som amatör. Det är ett vackert ord, amatör, som kommer av franskans "aimer", att älska. Jag fotograferar eftersom jag älskar det. Hantverket fascinerar mig och jag tycker om att få vara en intresserad besökare i de sammanhang som bilderna berättar om.

När jag ser tillbaka på minnesbilderna från visitationen här hos er i Gamla Uppsala församling skinner Guds ljus i ett gemensamt buret amatörskap, i den kärleksfulla bemärkelsen: älskande, hängivet och därför rikt på mening, kraft och förmåga.

Bilderna berättar om sammanhang som skapas och förnyas eftersom ni älskar, tack vare många kärlek till församlingsliv som rymmer alla våra känslor och lika många livsöden som det finns personer att leva dem.

Kyrka är vi tillsammans och vi är kallade att dela Guds kärlek i världen, att i gemensamt amatörskap leva livet i de tre grundrelationerna. Jag är tacksam för de berättelser ni delat om hur ni hittat hit, om vad som inspirerar och driver engagemang och om kyrkans mångfaldiga uttrycksformer. Församlingslivet här vittnar om att ni är just många och en kropp, som tillsammans vandrar mot framtid och hopp.

Tack, alla, och särskilt tack till er som bjudit på härligt fika och god mat. Med omtänksamhet har ni möjliggjort goda möten. Sopp-kok och pastasallad, oräkneliga smörgåsar och bryggande av många liter med kaffe.

Tack församlingsråd och ordförande, missionsförening, församlingsherde, kyrkorådsordförande och domprost, för ert goda sällskap genom gångna dagar och ert generösa mottagande tillsammans med församlingens alla bärare i olika engagemang och roller. Jag är så glad över ert engagemang, er kompetens och er generositet.

Tillförsikt är det ord som stannar hos mig efter våra dagar ihop. Gud välsigne er!